

De aandeelhoudersovereenkomst

Bent u met anderen aandeelhouder in een kapitaalvennootschap (B.V. of N.V.), dan is het raadzaam om met uw mede aandeelhouders een aandeelhoudersovereenkomst (hierna AHO) op te stellen.

Statuten

Een kapitaalvennootschap heeft statuten die primair zien op de organisatie (het 'spoorboekje') van de vennootschap. In statuten komen aan de orde de naam, zetel, doelstelling en diverse bepalingen die zien op het kapitaal van de vennootschap. Daarnaast worden artikelen gewijd aan de 'organen' van de vennootschap, zijnde het bestuur, de algemene vergadering (van aandeelhouders) en indien van toepassing de raad van commissarissen. Ook staan er in de statuten artikelen die zien op de vertegenwoordiging, de besluitvorming en (veelal) de blokkeringsregeling (vrijwillige en verplichte aanbieding van aandelen).

De aandeelhouders, bestuurders en leden van de raad van commissarissen dienen naar de statuten te handelen en derden hebben rekening te houden met statutaire regelingen. Sinds de invoering van de wetgeving bekend onder de 'Flex B.V.', eind 2012, is er veel meer mogelijk om in statuten te regelen. Doelstelling van de wet is meer richtingsvrijheid mogelijk te maken. Er kunnen bijvoorbeeld winstrechtloze of stemrechtloze aandelen worden gecreëerd. Het is mogelijk om kwaliteitseisen en/of verplichtingen voor aandeelhouders in de statuten op te nemen. Ook zijn clausules die zien op de besluitvorming, prijsbepaling bij uitreding en winstverdeling flexibeler mogelijk gemaakt.

Aandeelhoudersovereenkomst

Statuten worden verplicht in het handelsregister gedeponeerd en zijn dus inzichtelijk voor derden die de statuten bij de Kamer van Koophandel opvragen. Indien specifieke regelingen gelden tussen aandeelhouders, dan zijn 'pottenkijkers' niet (altijd) gewenst. Een AHO is dan een goed alternatief.

Roland van Mourik
Notaris bij Hekkelman
Notarissen N.V.

Het verschil met regelingen die in statuten worden opgenomen is met name dat statuten ook werking hebben jegens derden, terwijl een AHO enkel de partijen bij die overeenkomst bindt. Statuten kunnen gewijzigd worden met een in de statuten bepaalde meerderheid van stemmen, terwijl de AHO de medewerking van alle partijen behoeft. Statuten gelden ook voor toekomstige aandeelhouders, terwijl een nieuwe aandeelhouder dient toe te treden tot de AHO. Ook bestaat er geen verplichting een AHO bij notariële akte vast te leggen, daar waar statuten wel notarieel vastgelegd moeten worden. Een AHO ziet meestal op een specifieke situatie die afhankelijk is van de vraag wie de aandeelhouders zijn, welke rol zij vervullen (actief op de werkvloer of bijvoorbeeld als investeerder) en hoe de aandelenbelangen zijn (gelijke verhoudingen of een meerderheidsaandeelhouder versus een minderheidsaandeelhouder). In veel gevallen is een AHO daarom maatwerk.

Ik noem een aantal onderwerpen die gebruikelijk in een AHO staan:

- een verbod om de aandelen een bepaalde periode (meestal de startfase) te verkopen ('lock-up');
- de gevolgen van arbeidsongeschiktheid; dient dit na verloop van tijd te

leiden tot een verplichte aanbieding van de gehouden aandelen en tegen welke prijs en met welke peildatum wordt er dan uitgekocht?

- een afnameverplichting van aandelen, bijvoorbeeld indien een (indirecte) aandeelhouder komt te overlijden, opdat de erfgenamen niet met de aandelen blijven te zitten;
- een betalingsregeling bij uitkoop; de wet gaat uit van 'boter bij de vis', dus directe betaling, hetgeen niet in alle gevallen redelijk danwel wenselijk danwel mogelijk is;
- op welke wijze vindt de (toekomstige) financiering van de vennootschap plaats?
- dividendbeleid; gelden er ondergrenzen, bijvoorbeeld een minimale solvabiliteit na uitkering?
- kan een meerderheidsaandeelhouder de aandelen van een minderheidsaandeelhouder mee verkopen of andersom, moeten de aandelen van de minderheidsaandeelhouder mee worden verkocht?
- besluitvorming door de aandeelhouders en/of het bestuur; dienen de aandeelhouders goedkeuring te verlenen voor bepaalde bestuursbesluiten?
- concurrentiebeding tijdens en na het aandeelhouderschap;
- geheimhoudingsverplichting;
- geschillenregeling.

Voorgaande onderwerpen zijn allerm minst uitputtend. In mijn dagelijkse praktijk kom ik veel aspecten en varianten tegen die aandeelhouders onderling willen vastleggen. Het is daarbij van groot belang dat een deskundige en ervaren jurist de AHO opstelt, zo leert mijn ervaring. Het adagium "ieder zijn vak" geldt zeker in dit geval. 'Googelen' leidt helaas te vaak tot goochelen.

Als de samenwerking goed verloopt dan zal het niet nodig zijn de AHO er regelmatig op na te slaan, maar als de verhoudingen op scherp komen te staan, dan zult u maar al te blij zijn met een in alle opzichten degelijke AHO. De lijnen staan open. ■